

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 28. 8. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0169/SO/2024

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce alternatívy uznesení:

Alternatíva 1

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnety na preverenie evidované pod č. 0169/SO/2024 smerujúce voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnety na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľov podnetov na preverenie o výsledku preverenia podnetov.

T: 9. 9. 2024

Z: PgO

Alternatíva 2

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA dňa 26. 5. 2024 o cca 13:00 hod. odvysielal program *Na telo*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť programu aktuálnej publicistiky.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 11. 9. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľov podnetov na preverenie o začatí správneho konania.

T: 9. 9. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 28. 8. 2024

Podnet na preverenie č. 0169/SO/2024 zaevidovaný dňa 30. 5., 3. 6. 2024
Podávateľ: fyzická osoba (3)
Predmet podnetu: *Na telo*
Deň a čas vysielania: 26. 5. 2024 13:00 hod.

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 21. 8. 2024

OBSAH PODNETU:

Podnet č. 1

„Závěrečná řeč Michala Kovačiča bola podľa nás v rozpore s etikou novinára a hrubým porušením novinárskeho zákona: Vyhlásenie Michala Kovačiča v závere nedeľnej epizódy relácie Na telo:

„Boj o podobu spravodajstva televízie Markíza prebieha už celé mesiace, čelíme tlakom nielen od politikov, ale aj od vlastného vedenia. Pokusy o cenzúru v diskusiách začali hneď začiatkom roka a dennodenným tlakom a krátko na to čelili aj Televízne noviny. Vďaka tomu, že sa naša redakcia nezľakla, zomkla sa a spoločne sa im postavila, dodnes majú úplne inú podobu, do akej ich naše vedenie tlačí. Späť ale k Na telo, za šesť rokov vysielania sa stalo najcitovanejšou a najsledovanejšou diskusiou na Slovensku a nič na tom nezmenilo ani pár týždňový bojkot dohodnutý koalíčnými politikmi. Naopak, víťazilo v diváckom záujme aj bez nich, preto by bolo logické, aby naše vedenie reláciu podporilo, ono sa ale naopak rozhodlo škrtiť jeho epizódy a je paradoxné, že sa to deje v ten istý týždeň, čo získalo novinársku cenu. To, čo vám teraz hovorím, je len zopár faktov pre lepšie pochopenie zákulisia fungovania médií. Podstata je ale inde. Slovensko práve teraz prežíva boj o organizáciu našich médií, ale na verejnosti sa debatuje o budúcnosti RTVS. Tento boj sa ale v skutočnosti odohráva všade. Deje sa ale po tichu a plíživo. Aj keď to tak teraz nevyzerá, ale ak to nezastavíme, bude to mať zničujúce následky pre slovenskú demokraciu.““

Podnet č. 2

„Podávam sťažnosť pre záverečné vystúpenie moderátora relácie Na telo v TV Markíza dňa 26. mája 2024. Prezentovať osobné, slniečkársko-serošovské mantry z úst moderátora nie je ani etické, ani profesionálne. Moderátor nie je v relácii na to, aby prezentoval jeho osobné a značne primitívne názory na TV a RTVS a politiku a robil politickú reklamu jeho primitívnej manželke. Som zvedavý, akú pokutu TV Markíza dostane od Vašej slávnej Rady !“

Podnet č. 3

„davam podnet na teelviziou markiza ze manipuluje politicke relacie dam aj trestne oznamenie aj na radu ak to nebude riesit a ziadam o vysledky kontroly“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

§ 8 Komunikáty

(4) „Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Hosťami prvej predvolebnej relácie *Na telo* zo dňa 26. 5. 2024 boli traja lídri eurokandidátok do Európskeho parlamentu - József Berényi (Maďarská aliancia), Jaroslav Nad' (Demokrati) a Richard Sulík (SaS). Štvrtým hosťom relácie bola Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractivu a expertka na európsku politiku. Vzhľadom k svojim profesionálnym skúsenostiam jej úlohou bolo hodnotiť

konkrétne sľuby kandidátov z hľadiska fungovania Európskej únie. Moderátor v úvode relácie zdôraznil, že ide o prvú z dvoch predvolebných relácií *Na telo* a že na druhej potvrdili účasť Ľ. Ódor (PS), M. Lexman (KDH) a P. Pollák (Slovensko). Informoval tiež, že zatiaľ pozvanie neprijali kandidáti súčasných koalíčných strán a že eurovoľbám sa budú venovať aj relácie *Na telo+*, kde sa najbližšie stretnú Milan Krajniak, Štefan Hamran a Jana Bittó Cigániková.

V úvode relácie moderátor nastolil tému atentátu na R. Fica. Zaujímalo ho, ako hostia vnímajú útok na premiéra a hodnotia uznesenie parlamentu o odsúdení tohto činu. Hostia násilný akt voči premiérovi odsúdili. R. Sulík a J. Naď sa kladne postavili aj za spoločné vyhlásenie a iniciatívu súčasnej prezidentky a budúceho prezidenta smerujúcu k upokojeniu napätej spoločensko-politickej situácie. Nejednotné stanoviská však hostia prezentovali voči uzneseniu, ktoré prijala NR SR. J. Naď uznesenie označil za spolitizované. R. Sulík sa vyjadril v zmysle toho, že *„ide o dobrý, správny, silný signál od parlamentu, ale otázka je, čo bude ďalej, či budú pokračovať tieto obvinenia alebo či viacerí, najmä tí parlamentní kriklúni, či teda si nejak vstúpia do svedomia, tí sú na oboch stranách.“* Podľa J. Berényiho bol postrelený ústavný činiteľ vládnej koalície a z toho dôvodu väčšie gesto ústretovosti teraz musí preukázať opozícia.

Ďalej sa už diskusia venovala avizovaným témam. Hostia sa postupne vyjadrovali k aktuálnym zahraničnopolitickým otázkam vojny na Ukrajine, potenciálneho členstva Ukrajiny v EÚ a k prístupovým rokovaniam EÚ s Ukrajinou. Hodnotili účinnosť sankcií voči Rusku, diskutovali o práve veta členských krajín EÚ, vyjadrovali sa k vnútorným mechanizmom fungovania EÚ. Venovali sa aj aktuálnym témam vládnych sporov s Európskou komisiou. Rozoberali oprávnenosť odovzdania protiraketového systému S-300 Ukrajine, hodnotili zmeny v trestných zákonoch, polemizovali o rušení špeciálnej prokuratúry, diskutovali o opodstatnenosti sankcií EK voči členským krajinám neplniacim si záväzky voči EÚ s možnosťou pozastavenia eurofondov. Hostia zaujímali stanoviská aj k údajnému zasielaniu listov niektorých opozičných strán EK, žiadajúcich pozastavenie eurofondov Slovensku, živú diskusiu vyvolali vyjadrenia J. Berényiho k zrušeniu právnych noriem vyplývajúcich z Benešových dekrétov, ktoré navrhuje Maďarská aliancia. Vyjadrenia hostí prezentovali najmä ich stránicke postoje, vychádzajúce z volebných programových priorít ich materských strán. Počas korektnej diskusie medzi diskutérmi a moderátorom, ako aj medzi hosťami samotnými, dochádzalo k názorovým stretom a polemikám, ktoré pre diváka predstavovali podnetný názorový diapazón a otvárali širšie názorové spektrum k diskutovaným témam. (Išlo napríklad o spor medzi J. Naďom a R. Sulíkom ohľadne zapožičania vrtuľníka na prepravu Geissenovcov po Slovensku, názory na rozkrádanie eurofondov a pozastavenie peňazí z EÚ Slovensku, kontroverzný návrh prehodnocovania právnych noriem vyplývajúcich z Benešových dekrétov z dielne Maďarskej aliancie, a.i.) Moderátor pri náznakoch možného vzájomného „skákania si do reči“ diskutérov usmerňoval, dbal na to, aby bola diskusia pre diváka zrozumiteľná. Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv a expertka na európsku politiku vo svojich vstupoch hodnotila výpovede hostí a podávala doplňujúce informácie, ktoré čerpala zo svojich dlhoročných skúseností z fungovania EÚ. Vzhľadom k rozprúdeniu živej debaty a množstvu vzájomných reakcií medzi hosťami sa v relácii z časového hľadiska nestihli rozoberať avizované témy Green Dealu, problematiky LGBTI+ a práv národnostných menšín. Moderátor však divákov v danom prípade informoval, že týmito témam sa bude vysielateľ bližšie venovať na sociálnej sieti Facebook. V závere relácie hostia reagovali na tradičnú rubriku Áno/Nie.

Vzhľadom na obsah a typ programu - aktuálna publicistika -, a tiež vzhľadom na výhrady podávateľov podnetu sme namietaný obsah analyzovali z hľadiska **§ 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:**

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Táto povinnosť vysielateľa sa vzťahuje na každý jeden spravodajský program alebo program aktuálnej publicistiky osobitne, objektivnosť a nestrannosť musí byť teda zabezpečená v rámci jedného programu. Rada v rámci svojej kompetencie posudzovať zabezpečovanie objektivnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky posudzuje každý jeden takýto program osobitne a jednotlivo, a z celkového obsahu relácie v zmysle vyššie uvedených kritérií objektivity.

Zmonitorovaním predmetnej relácie *Na telo* zastávame názor, že prvá predvolebná diskusia neporušila zásady objektivity a nestrannosti. Relácia divákovi predstavila prvých troch kandidátov do EP. Hostom bol poskytnutý pomerný čas na prezentovanie nielen ich stranických, ale aj osobných názorov na fungovanie EÚ a ďalšie diskutované témy. Moderátor usmerňoval debatu tak, aby nevybočovala z okruhov preberaných tém. V prípade nejednoznačnosti ich odpovedí im kládol doplňujúce otázky požadujúce ich upresnenie. Počas diskusie dochádzalo aj medzi samotnými hosťami k názorovým stretom a polemikám, ktoré pre diváka predstavovali podnetný názorový diapazón a otvárali širšie názorové spektrum k diskutovaným témam. Moderátor pri prvotných náznakoch vzájomného prerušovania reči diskutérov usmerňoval a dbal na to, aby bola diskusia pre diváka zrozumiteľná. Hostom nebola upretá možnosť reagovať a vyjadriť sa aj k prípadným sporným otázkam, tlmočiť k nim súhlasné či nesúhlasné stanoviská, ako aj prezentovať vlastné postoje.

Počas debaty vysielateľ vytvoril pomerný priestor na vyjadrenie názorov všetkých hostí relácie, umožnil účastníkom diskusie reagovať tak na preberané témy, doplňujúce otázky moderátora, ako aj na ich vzájomnú konfrontáciu. Divák si tak počas diskusie mohol na diskutované témy vytvoriť svoj vlastný úsudok. Podľa nášho názoru princípy objektivity, nestrannosti a plurality názorov boli v relácii dodržané.

Výhrady podávateľov podnetov smerovali voči záverečnému vstupu moderátora. Tlmočili porušenie novinárskej etiky a objektivity relácie prezentovaním svojich osobných názorov. V danej súvislosti uvádzame doslovný záverečný komentár moderátora.

Michal Kovačič, moderátor:

„No a na záver vám musím povedať ešte jednu dôležitú vec, ktorá sa týka vysielania Na telo. Boj o podobu spravodajstva televízie Markíza prebieha už celé mesiace. Čelíme tlakom nielen od politikov, ale aj od vlastného vedenia. Pokusy o cenzúru v diskusiách začali hneď začiatkom roka a dennodenným tlakom krátko na to čelili aj Televízne noviny. Vďaka tomu, že sa naša redakcia nezľakla, zomkla sa a spoločne sa im postavila, dodnes majú úplne inú podobu, do akej ich naše vedenie tlačí. Späť ale k Na telo. Za 6 rokov vysielania sa stalo najcitovanejšou a najsledovanejšou diskusiou na Slovensku a nič na tom nezmenil ani pár týždňový bojkot dohodnutý koalíčnými politikmi. Naopak, víťazilo v diváckom záujme aj bez nich. Preto by bolo logické, aby naše vedenie reláciu podporilo. Ono sa ale naopak rozhodlo škrtiť jeho epizódy. A je len paradoxné, že sa to deje v ten istý týždeň, čo získalo novinársku cenu. To, čo vám teraz hovorím, je len niekoľko faktov pre lepšie pochopenie zákulisia médií. Podstata je ale inde. Slovensko práve teraz prežíva boj o orbanizáciu našich televízií, na verejnosti sa debatuje o budúcnosti RTVS. Tento boj sa ale v skutočnosti odohráva všade. Deje sa ale potichu a plíživu. Aj keď to tak možno dnes nevyzerá, ak to nezastavíme, bude to mať zničujúce následky pre slovenskú demokraciu. Prajem vám ešte, pokiaľ možno, pokojný zvyšok nedele.“

Rada pre mediálne služby sa podobnými prípadmi samostatných vstupov moderátorov či ich prehovorov zaoberala viackrát v minulosti, napríklad v prípadoch vysielateľa TA3, ktorý vysielal program *V politike* s úvodnými komentármi moderátorov. Rada posudzovala napr. vysielanie zo dňa 30. 10. 2022, v ktorom moderátor analogicky komentoval dianie uplynulého týždňa a vyzýval k vzájomnej úcte a ohľaduplnosti, pričom rada túto skutočnosť nepovažovala za problematickú. Podobný postoj zaujala aj k relácii *V politike* zo dňa 28. 5. 2023 a 22. 10. 2023, kde v prehovore moderátor R. Iľiev glosoval dianie na súčasnej domácej politickej scéne, či k relácii *V politike* zo dňa

19. 3. 2023, kde R. Dírer komentoval vyhlásenia ruských politikov a zahraničnopolitické aktivity Moskvy.

Rada v rámci svojich kompetencií na dané komentáre prihliada a posudzuje ich z hľadiska dodržiavania § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. vysielateľ je povinný „*zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.*“

Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. „*Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.*“

Všeobecným východiskom posudzovania diskusných programov je skutočnosť, že obsah diskusného programu tvoria v prevažnej miere hodnotiace komentáre, resp. hodnotiace úsudky, pri ktorých je posudzovanie pravdivosti nemožné a vylúčené a ktoré požívajú vysokú mieru slobody prejavu.

Pri posudzovaní, či samotné záverečné vyjadrenie moderátora mal negatívny vplyv na objektivitu a nestrannosť programu ako celku, **treba zohľadniť veľmi špecifické okolnosti a spoločenský kontext celej situácie.** Povinnosť zohľadniť špecifické okolnosti situácie a kontext vyplýva aj zo zákona č. 264/2022 Z. z. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 3 Sžo/33/2013 uviedol: „**Pojmy objektivnosť a nestrannosť sú pružnými právnymi pojmami, ktoré nie je možné presne právne definovať, ich obsah sa môže meniť, býva podmienený okolnosťami prípadu, na ktorý sa aplikuje právna norma. Tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh prípadov, keďže jednotlivé informácie a vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia, a to aj s prihliadnutím na osoby, ktoré dostanú v konkrétnom príspevku priestor na vyjadrenie.**“

Obsah prehovoru sa týkal predovšetkým interných pomerov v centre spravodajstva a publicistiky TV Markíza. Moderátor informoval o prebiehajúcom boji o podobu spravodajstva v televízii. Konštatoval, že čelia tlakom nielen od politikov, ale aj od vlastného vedenia. Upozornil na to, že pokusy o cenzúru v diskusiách sa začali hneď začiatkom roka, že dennodenným tlakom čelí aj redakcia *Televíznych novín*, že vďaka tomu, že sa ich redakcia nezľakla, a naopak, zomkla sa a spoločne sa týmto tlakom postavila, dodnes majú úplne inú podobu, než do akej ich vedenie televízie tlačí. Ďalej upriamil pozornosť na reláciu *Na telo* a skonštatoval, že za 6 rokov vysielania sa relácia stala najcitovanejšou a najsledovanejšou diskusiou na Slovensku, že na tom nič nezmenil ani pár-týždňový bojkot dohodnutý koalíčnými politikmi, že relácia víťazila v diváckom záujme aj bez ich účasti. V danej súvislosti vyjadril apel na vedenie televízie, cit.: „*Preto by bolo logické, aby naše vedenie reláciu podporilo*“ a pokračoval tvrdením „*Ono sa ale naopak rozhodlo škrtat' jeho epizódy. A je len paradoxné, že sa to deje v ten istý týždeň, čo získalo novinársku cenu.*“

Moderátorom zverejnené informácie sa v danom prípade týkali vnútorných, interných záležitostí TV Markíza. Čo sa týka verifikácie a objektivnosti výrokov moderátora týkajúcich sa údajných zásahov vedenia televízie do redakčnej nezávislosti vysielateľa, ako aj preukazovania hodnovernosti jeho ďalších tvrdení týkajúcich sa napríklad cenzúry či veľkého diváckeho záujmu o reláciu aj bez účasti koalíčných politikov, konštatujeme, že ich posúdenie nespadá do kompetencií Rady pre mediálne služby. Dramaturgia programu, výber tém, skladba hostí diskusných programov, výber moderátora je v plnej kompetencii vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje danú kompetenciu vysielateľa, do výberu hostí, určovania tém a výberu moderátora relácie nezasahuje a v rámci svojich právomocí postupuje striktnie v medziach zákona 264/2022 Z. z., pričom objektivitu relácií v danom prípade posudzuje z hľadiska kritérií vymedzených v ustanovení § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Čo sa týka výroku o bojkote relácie zo strany koalície, možno uviesť, že podaná informácia je objektívna a verifikovateľná. Odznela z úst čelných predstaviteľov vtedajšej opozície (v súčasnosti predstaviteľov koalíčných politických strán), ktorí verejne deklarovali bojkot viacerých mainstreamových médií, kvôli ich údajnej neobjektivite, medzi ktoré zaradili i programovú službu TV Markíza. O bojkote relácie *Na telo* boli diváci informovaní aj prostredníctvom moderátora, ktorý danú skutočnosť pripomínal počas vysielania tých relácií, ktorých sa z uvedených dôvodov rozhodli zástupcovia niektorých politických strán nezúčastniť. V daných prípadoch moderátor uplatnil v relácii buď inštitút prázdneho kresla, alebo prizval do diskusie „nepolitických“ hostí, pričom permanentne na účasť bojkotujúcich strán v relácii apeloval. Napr. v relácii zo dňa 14.4.2024 túto situáciu komentoval nasledovne:

„A ja len pripomeniem, že samotní predstavitelia koalície, nielen v zákulisí ale aj priamo tu v štúdiu častokrát oceňovali vyváženosť debát Na telo a my ako televízia s nimi rozhodne nie sme v žiadnom spore a keďže nás pozerajú voliči všetkých strán bez rozdielu a všetkých vás, divákov rovnako si vážime, tak tu samozrejme, ako napokon vždy všetkých relevantných politikov radi privítame.“

„Tak vám ďakujem páni, že ste prišli do Markízy a na záver ešte chcem k tej prázdnej stoličke z úvodu Na telo povedať ešte raz úplne jasne, že my s koalíciou nie sme v žiadnom spore a napriek tomu, že vidíte, že Na telo sa dá zaujímavo odvysielať aj bez vládných politikov, kedykoľvek ich tu radi privítame, keďže túto reláciu napokon pozerá nejakých 150-250 000 koalíčných voličov, ktorí si rovnako ako tých opozičných vážime a faktom je, že či fandíte SNS, PS, Smeru alebo KDH alebo ktorejkoľvek inej strane, všetci máte právo na odpovede od svojich volených zástupcov.“

K výrokom, ktoré odzneli v úplnom závere prehovoru, cit.:

„Podstata je ale inde. Slovensko práve teraz prežíva boj o orbanizáciu našich televízií, na verejnosti sa debatuje o budúcnosti RTVS. Tento boj sa ale v skutočnosti odohráva všade. Deje sa ale potichu a plíživo. Aj keď to tak možno dnes nevyzerá, ak to nezastavíme, bude to mať zničujúce následky pre slovenskú demokraciu.“ uvádzame nasledovné.

Komentár moderátora odznel v čase legislatívnych návrhov nových zákonov v mediálnej oblasti (zákon o STVR, zákon o mediálnych službách, spoplatnenia poskytovania informácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám), ale aj prijatia nových zákonov týkajúcich sa prokuratúry, polície a mimovládnych organizácií, ku ktorým sa vyjadrovali a do ktorých aktívne vstupovali oba politické tábory, neprispievajúc tým k deklarovanej snahám k upokojeniu vášni značne rozdelenej a polarizovanej spoločnosti. Opozícia prijímaním nových vládných návrhov zákonov naznačovala údajnú hrozbu postupnej deštrukcie demokratických hodnôt právneho štátu. Medzi ne zaradila i dlhodobý medializovaný návrh zákona o rušení RTVS, ktorý vyústil do protestných opozičných stretnutí za podporu RTVS a následného štrajku zamestnancov RTVS. V danom čase dochádzalo i k odchodu dlhoročných redaktorov a moderátorov viacerých politických relácií vysielateľov JOJ, TA3, RTVS (Dibáková, Dírer, Iliev, Frindt), výhrady koalíčných politikov smerovali voči moderátorom RTVS M. Jančkárovej, M. Makarovi, M. Havranovi a jeho relácii Večera s Havranom, došlo k zrušeniu relácie TV JOJ *Na hrane*, objavovali sa indície snáh o zasahovanie do nezávislosti printových médií (denník *Pravda*), ostrakizované boli denníky *Sme*, *Aktuality*, *Denník N a iné*, čo priamo i nepriamo prispievalo k viac či menej oprávneným obavám o možnom narúšaní pluralitného systému slobody slova a demokracie ako takej. Sme toho názoru, že komentár vyslovený moderátorom relácie *Na telo* reflektoval práve tento aktuálny mediálny stav a možno ho vnímať v kontexte potenciálnych obáv z hrozieb obmedzenia slobody prejavu a slobodného šírenia informácií, na ktoré citlivo reaguje práve novinárska obec.

Zároveň z obsahu aj formy záverečného komentára moderátora je zřejmé, že ide o samostatný, od samotnej diskusie oddelený útvar vo forme komentára, ktorý nijakým spôsobom nemenil podstatu a výpovednú hodnotu informácii odvysielaných počas diskusie s hosťami programu a rovnako tak neovplyvnil ani ich celkové vyznenie.

Michal Kovačič, moderátor:

„...Dáma, páni, veľmi pekne ďakujem za korektnú diskusiu.“ (Nasledovala rozlúčka hostí s divákmi.)

„No a na záver vám musím povedať ešte jednu dôležitú vec, ktorá sa týka vysielania Na telo.“
(Po úvodnej vete odznel inkriminovaný komentár moderátora.)

Podľa odbornej literatúry možno koncept objektivity vykladať ako súhrn kritérií faktickosti a nestrannosti. Nestrannosť je vnímaná ako druhá zložka objektivity a je zložená z kritéria vyváženosti/absencie stránenia (balance/non-partisanship) a kritéria neutrálnej prezentácie. Vyváženosť je interpretovaná ako rovnováha medzi stranami, a je meraná veľkosťou priestoru venovaného jednotlivým stranám (tzn. prítomnosť alebo neprítomnosť stranických názorov, stanovísk, prípadne kladných a záporných hodnotení strán).

K požiadavke neutrálnej prezentácie odborná literatúra uvádza: „*Neutrálna prezentácia vylučuje také spôsoby spracovania a stavby výslednej správy, z ktorej je možné rozpoznať autorovo hodnotenie udalostí, osobné názory a preferencie alebo favorizovanie či defavorizovanie aktérov. Požiadavku je tak možné aplikovať len na spravodajstvo, nie na publicistické žánre.*“¹

K požiadavke neutrálnej prezentácie odborná literatúra ďalej uvádza: „*Zjednodušené rečeno, v prípade publicistiky se na rozdiel od zpravodajství předpokládá jistá míra subjektivity: „Zatímco úkolem zpravodajství je „pohotově přinášet věcnou informaci o aktuální události“, přičemž by tato neměla obsahovat jakékoli emotivní výrazy, vulgarismy, slangová či argotická vyjádření, účelem publicistických sdělení je informace komentovat a hodnotit, své adresáty pak „získávat, přesvědčovat a vybízet“, k čemuž jsou oprávněna využívat obrazných a expresivních vyjádření tak říkajíc dle libosti. . (Blíže srov. Jaroslav Bartošek: Žurnalistika; Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci; 1997; s. 51 a násl.)“ (rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2010, čj. 3 As 6/2010-71).*“²

Vyššie uvedené závery možno nájsť aj v rozhodnutiach českých súdov, ktoré interpretujú zákonnú požiadavku objektivity a vyváženosti politicko-publicistických programov zakotvenú v českom zákone č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání, a ktoré môžu byť inšpiratívne aj pre interpretáciu podobnej zákonnej úpravy v Slovenskej republike.

V rozsudku č. k. 7 As 23/2010-73 Najvyšší správný súd Českej republiky uviedol, cit.: „*Veřejnoprávní média masové komunikace vytvářejí svojí existencí strukturovaný a co možná nejvíce pluralitní prostor pro vyjadřování názorů. Jejich úlohou není poskytovat sterilní informace, nýbrž odrážet realitu včetně v ní obsažených kontroverzí, nejednoznačností, vrstevnatostí a emocionality.*“

Podobne v rozsudku č. k. 7 As 36/2012-24 zo dňa 3. 4. 2012 Najvyšší správný súd Českej republiky uviedol: „*Důraz na důsledné dodržování zásad objektivit a vyváženosti bude u zpravodajství o poznání větší než v případě pořadů publicistických. Minimálně aspekt věcnosti se pak v publicistice z povahy věci neuplatní vůbec. Míra tolerance vůči případným prohrěškům proti zákonem postulovaným zásadám objektivit a vyváženosti bude různá v závislosti na tom, půjde-li o pořad publicistický či o zpravodajskou relaci.*“

Problematickým sa javí najmä nasledujúci výrok moderátora: „*Boj o podobu spravodajstva televízie Markíza prebieha už celé mesiace. Čelíme tlakom nielen od politikov, ale aj od vlastného vedenia. Pokusy o cenzúru v diskusiách začali hneď začiatkom roka a dennodenným tlakom krátko na to čelili aj Televízne noviny Vďaka tomu, že sa naša redakcia nezľakla, zomkla sa a spoločne sa im postavila, dodnes majú úplne inú podobu, do akej ich naše vedenie tlačí.*“

Odvysielaná informácia svojou krátkosťou a informačnou hustotou nadobudla nepochybne značnú intenzitu. Súčasne ostala bez reakcie, resp. prezentácie názoru druhej strany, čím potenciálne mohla

¹ KŘEČEK J. a kol. *Vyváženost ve vysílání*. Praha: Grada, 2022, s. 23.

² SVOBODA, T.: *Objektivní a vyvážené informace ve vysílání – racionální požadavek, či iluze?* Právník 5/2023, s. 396, pozn. pod čiarou č. 16.

spôsobiť typický efekt nemožnosti vytvorenia si vlastného názoru na vec recipientom v dôsledku nekompletnosti informácií ponúkaných vysielateľom.

K naplneniu znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. by mohlo v tomto prípade dôjsť konaním fyzickej osoby, moderátora. Toto konanie je však potrebné pričítať vysielateľovi, pretože vysielateľ nesie objektívnu zodpovednosť za obsah programu. Z pohľadu prípadného sankčného konania by teda šlo o konanie (výrok) vysielateľa. Inak vyjadrené, samotný vysielateľ vyhlásil, že zasahuje do obsahu nielen predmetnej publicistickej relácie, ale aj do hlavnej spravodajskej relácie. V tomto prípade splynutie toho, kto výrok vyslovil a toho koho sa negatívne vyznievajúci výrok týka do jednej osoby má za následok to, že v danej veci teoreticky neexistuje spor. Vo výsledku by tak k porušeniu povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nemalo dôjsť.

Prirodzene, konanie redaktora je v každom prípade de iure konaním vysielateľa. V tomto prípade je však de facto konaním moderátora. Napriek tomu, že z pohľadu práva by nemal existovať konflikt, v skutočnosti zrejme nemôže existovať rozumná pochybnosť o tom, že spor vo vnútri vysielateľa jestvuje. Redaktor explicitne uviedol, že vedenie vysielateľa vyvíja snahu o cenzúru niektorých svojich programov. Zároveň však nebol prezentovaný názor vedenia vysielateľa k spornému výroku, ktorý voči nemu vyznieva jednoznačne negatívne. Pri tomto pohľade na uvedenú vec by porušeniu uvedených ustanovení zákona mohlo dôjsť.

Na tomto mieste je pre úplnosť potrebné uviesť osobitné okolnosti tohto prípadu. Z obsahu vyhlásenia redaktora je evidentné, že bolo ním pripravené vopred. Je vysoko pravdepodobné, že vedenie vysielateľa o uvedenom zámere redaktora nevedelo. Vyhlásenie moderátora trvalo relatívne krátko (jednu minútu a dvadsať sekúnd) a zaznelo v závere odvysielaného programu. Vysielateľ nemal možnosť zabrániť predmetnému vyhláseniu, ani sa k nemu vyjadriť. Napokon, je rozumné domnievať sa, že vysielateľ sa odvysielaním predmetnej informácie cíti poškodený. Bez ohľadu na uvádzané okolnosti však administratívnu zodpovednosť za prípadné porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nesie vysielateľ.

Redaktor vo vyššie citovanom výroku tiež uviedol, že zmeniť podobu dotknutej publicistickej relácie je snahou aj politikov. Je všeobecné známe, že niektorí politici sa odmietajú zúčastňovať okrem iných aj publicistických relácií vysielateľa. Uvedené dôvodia práve tou skutočnosťou, že obsah vysielania vysielateľa nepovažujú za nestranný. Nejde teda o novú informáciu.

* * *

ZÁVER:

S prihliadnutím na komplexnosť danej veci Kancelária Rady pripravila dve alternatívy uznesení.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0169/SO/2024)

Monitorované vysielanie: *Na telo*

Deň vysielania: 26. 5. 2024

Čas vysielania: 13:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

13:03:22

Michal Kovačič, moderátor

„Prajem vám príjemnú nedeľu. Začína sa eurovolebné Na telo. No a vítam našich dnešných hostí, ktorými sú konkrétne traja lídri eurokandidátok. Lídri kandidátok do Európskeho parlamentu, za Alianciu József Berényi, dobrý deň.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Dobrý deň prajem.“

Michal Kovačič, moderátor

„Za Demokratov Jaroslav Nad', dobrý deň.“

Jaroslav Nad', kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Ďakujem pekne za pozvanie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Za SaS Richard Sulík, takisto dobrý deň.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Dobrý deň prajem, ďakujem pekne za pozvanie.“

Michal Kovačič, moderátor

„No a okrem toho vítam aj šéfredaktorku Euractivu Zuzanu Gabrižovú, ktorá ako európska politička, resp. expertka na európsku politiku, aby som to upresnil, politička, nie ste, bude priamo počas debaty tu v štúdiu hodnotiť konkrétne sľuby, do akej miery sú reálne, do akej miery sú realizovateľné z hľadiska toho, ako Európska únia funguje. Pre vysvetlenie, toto je vlastne jedno z dvoch eurovolebných Na telo, do ďalšieho sme o týždeň pozvali ďalších lídrov eurokandidátok. Účasť už potvrdili za PS Ľudovít Ódor, za KDĽ Miriam Lexmann a za hnutie Slovensko Peter Pollák. Tí koalíční zatiaľ pozvanie neprijali, ale keďže našich divákov si vážime rovnako bez ohľadu na to, či volia Smer, SaS, SNS či KDĽ, tak ich budeme pozývať aj naďalej, keďže každý z vás má právo na odpovede od tých svojich favoritov. A ešte dodám, že k eurovoľbám sa budeme vracieť aj v Na telách +, kde najbližšie už tento utorok sa stretnú Milan Krajniak, Štefan Hamran a Jana Bittó Cigániková. Takže toľko k organizačným záležitostiam a podme na debatu. Páni, tak toto je debata o vašich programoch, o eurovoľbách, ale na druhej strane nedá sa neopýtať na to, čo sa tu udialo za posledné dni. Slovenský parlament aktuálne jednohlasne prijal odsúdenie atentátu na premiéra Roberta Fica. A toto k tomu povedal Robert Kaliňák.“

Robert Kaliňák, minister obrany SR (Smer-SD)

„Vnútorňý záväzok parlamentu k tomu, že by sme mohli tú politickú kultúru zase posunúť do čias, kedy bola považovaná za džentlemenské remeslo a tým môže ísť aj príkladom v rámci celej spoločnosti.“

Michal Kovačič, moderátor

„Takže chcem sa na úvod opýtať naozaj v krátkosti, ako tú situáciu vnímate vy, ako vnímate to uznesenie a či máme šancu takýmto spôsobom pokračovať v nastolenom trende a že sa spoločnosť pokúsi upokojiť. Pán Sulík, začnem vami.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„To uznesenie nasledovalo po tom, čo pani prezidentka Čaputová, budúci prezident, pán Pellegrini, mali spoločné vyhlásenie, už to bol silný signál voči spoločnosti a takisto aj toto uznesenie. Takéto násilie

do politiky rozhodne nepatrí. Ja som tiež hlasoval za, bol som jedným z tých 130 prítomných poslancov a myslím si, že ako žiadna iná možnosť nebola, ako to, ako toto uznesenie jednohlasne prijať. Samozrejme, teraz podľa môjho názoru prebieha taký ten výklad tých udalostí a kto je vlastne čomu tu na vine. Možno si diváci všimli, možno vy ste si všimli, ja sa do tohto nijak nezapájam, lebo to nikam nevedie a uvidíme, ako sa situácia ďalej vyvinie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Vítame samozrejme uznesenie, aj keď sme mimoparlamentnou stranou. Sebareflexia je veľmi dôležitá aj zo strany politikov, aj zo strany médií, myslím si, že aj teraz nastupujúce debaty ohľadom eurovolieb sú veľmi dôležité, akým spôsobom prebehnú medzi nami a zároveň treba hodnotiť výroky jednotlivých politikov a nie samotného politika. Nemôžeme povedať, že tento politik je, ak teda vysloviť nejaký rozsudok, že je morálne dno alebo je zlo v politike, ale máme povedať, že to, čo hovorí, je zle alebo treba inak naformulovať. A tá posledná moja veta, že treba aj opatrne narábať s tým, že kedy voláme ľudí do ulíc, pri akých príležitostiach. Nie pri každom zákone treba volať ľudí do ulíc na námestí, aj keď sú to dôležité zákony, ale politická debata má prebehnúť v parlamente a nie na uliciach, námestiach, lebo tam môže byť potom jeden človek, ktorý to nezvládne a vidíme, že aké sú konzekvencie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Nad‘.“

Jaroslav Nad‘, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„No my sme ako strana Demokrati vlastne prišli s iniciatívou toho okrúhleho stola u pani prezidentky verejne a sme radi, že pani prezidentka s pánom Pellegrinim to akceptovali a išli do toho. Mrzí ma, že sa to nestalo. Ukázalo sa, že sa tam dosť politizuje v týchto otázkach, čo je škoda a čo sa týka samotného uznesenia, považujem ho za zlé uznesenie. Nemyslím si, že keby som bol ja členom Národnej rady Slovenskej republiky, že by som zaňho hlasoval. Prišli by sme s alternatívnou verziou, pretože vlastne ako keby obviňovať mimovládne organizácie, médiá, opozíciu z toho, čo sa udialo v tom uznesení a ešte za to tá opozícia zahlasovala, mi príde ako chybné rozhodnutie. Samozrejme, odsúdiť samotný útok na pána predsedu vlády je správna vec, ale vôbec tam nemalo žiadny význam do toho dávať ďalšie body, ktorým si vlastne ako keby liečili svoje boliestky práve tí ľudia, ktorí tú najväčšiu, tie najväčšie útoky voči slušnosti na Slovensku a presadzujúce nenávisť, riešili na čele napr. s pánom Blahom a ďalšími.“

Michal Kovačič, moderátor

„No otázne je, že či by sme sa dopracovali ku kompromisu, keby každý chcel vlastný text uznesenia.“

Jaroslav Nad‘, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„No ale ja neviem, či je zlý kompromis dobrou cestou, toto jednoducho by som za našu stranu môžem povedať, že sa takto zachoval.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ja vás nepresviedčam, len hovorím, že samozrejme ten kompromis sa musel dosiahnuť.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Ja by som len poznámku. Aj nám sa nepáčili všetky body, najmä bod 3 a došlo tam k úprave toho bodu 3. On síce nemá, že ideálne znenie, ale vieme s ním žiť a pre nás bol ten symbol toho, že spoločne sa parlament zhodne na tom, že odsúdime takéto zločiny, tak to bolo pre nás ďaleko dôležitejšie, ako riešiť každé jedno slovíčko, aby vyhovovalo presne nám. Čiže v zásade ja si myslím, že toto bol dobrý, správny, silný signál od parlamentu, ale otázka je, čo bude ďalej, či budú pokračovať tieto obvinenia alebo či viacerí, najmä tí parlamentní krikľúni, či teda si nejak vstúpia do svedomia, tí sú na oboch stranách, to treba tiež povedať.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi, uzavrite to.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Tak. Postrelený bol ústavný činiteľ vládnej koalície a nie opozícia a z toho dôvodu to väčšie gesto teraz musí preukázať opozícia, či to chceme alebo nechceme, v opačnom prípade by som povedal to isté, ale postrelený bol predseda vlády a to treba brať do úvahy.“

Michal Kovačič, moderátor

„Dobre, páni. Poďme na oblasť zahraničnej politiky a začneme témou Ukrajiny. Ani vo vláde na nej nie je úplná zhoda a toto povedal v Na telo Andrej Danko.“

Andrej Danko, predseda strany (SNS)

„Nie som spokojný, že Slovensko dalo zelenú vstupu na prístupové rokovania Ukrajiny. Ja si myslím, že Ukrajina by nemala byť, tak ako aj Turecko, nikdy v Európskej únii.“

Michal Kovačič, moderátor

„Páni, aký je váš pohľad? Pán Berényi?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Momentálne isteže to je politické gesto, že sa začnú rokovania s Ukrajinou o možnom vstupe do Únie, je to nereálne, v danom okamihu sa to nedá realizovať a zároveň musí prebehnúť aj veľká reforma samotnej Európskej únie ohľadom fungovania Európskej únie. Som presvedčený, že momentálne Únia nie je pripravená na to, aby akceptovala Ukrajinu a resp. aj ďalšie väčšie štáty, ale chápem to ako politické gesto. Lenže aby sme boli féroví v rámci Európskej únie, treba sa zaoberať aj so vstupom štátov západného Balkánu, nemôžeme im povedať, že teraz vy musíte počkať ďalšie dekády. Už niektorí čakajú na to veľmi dlho. Prístupový proces nemôže byť otvorený na tom, že kto má väčší konflikt s Ruskom. Ukrajina má konflikt s Ruskom, Gruzínsko malo konflikty s Ruskom, Moldavsko má konflikty s Ruskom, Srbsko nemá, tak potom nemôže povedať, že Srbi čakajte, neviem ešte ako dlho. Takže v to máme byť féroví.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Ak sa bavíme o Ukrajine. Je naším národným strategickým bezpečnostným ekonomickým záujmom, aby sa Ukrajina stala členom Európskej únie tak skoro, ako to bude možné. Treba preto robiť absolútne všetko. Chceme mať v našom okolí susedov, ktorí sú aj v Európskej únii, aj v NATO. Pre východné Slovensko je úplne základným záujmom to, aby Ukrajina sa stala členom Európskej únie, aby mohlo tak rásť, ako napr. rástla oblasť Rakúska, keď sa otvorili hranice so Slovenskom, kde sa stala jednoducho jedným z najchudobnejších častí Rakúska, jednou z najbohatších, takisto v prípade východného Slovenska, z toho môžeme ťažiť. Samozrejme, nechceme mať Rusa na opačnej strane hranice, ktorý bude ohrozovať našu bezpečnosť hneď v Užhorode, ak by Ukrajina prehrala vojnu s Ruskom, tzn. ešte raz, kto tvrdí, že nie je našim záujmom mať Ukrajinu v Európskej únii a aj v NATO tak skoro, ako je to možné, tak ten zavádza. Zároveň platí, že to, že bola Ukrajina, že boli otvorené diskusie o členstve neznamena, že sa stane členom Európskej únie zajtra. Jednoducho musí splniť podmienky tak, ako sme ich museli splniť aj my, ale to neznamena, že teraz budeme ukazovať na tých iných, že a čo Gruzínsko a čo Balkán atď. Nie. Naším záujmom je mať Ukrajinu v Európskej únii čím skôr a ja verím, že sa tam stane.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík, pokojne sa vyjadrite aj k tomuto, ale otvorím jednu tému, lebo Aliancia má vo svojom programe, hoci sankcie Európskej únie spôsobili Rusku za hospodárske ťažkosti, nepriblížili mier, ani ho nedonútili k vojenskému ústupu. Majú však negatívny vplyv na Európsku úniu. Čo treba robiť podľa vás so sankciami?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„V prvom rade postupovať jednotne. Čiže nemá zmysel, keď každá krajina bude mať iný prístup k sankciám. Európska únia musí tu postupovať jednotne. Za zatvorenými dverami. Myslím si, že je aj priestor na kritické zhodnotenie týchto sankcií, že na koho to malo aký vplyv, ale ten jednotný postup je dôležitý. Momentálne ten jednotný postup je, že tie sankcie sú a Slovensko nech sa toho drží. Považoval by som za veľkú chybu, keby tu Slovensko teraz si robilo svoju vlastnú politiku. No a to, čo hovorili páni predtým, pán Berényi povedal, že Európska únia nie je pripravená na prijatie Ukrajiny, v prvom rade Ukrajina nie je pripravená, je to krajina, ktorá sa nachádza vo vojne a to, že boli otvorené tie prístupové rokovania, vnímam jednak, resp. skôr ako nejaký symbol voči ukrajinskému, ukrajinskému obyvateľstvu, ale čo je dôležité, že v poriadku, nech vstúpia, ale musia spĺňať podmienky, inak to bude na dlhé desaťročie trápenie, dlhé desaťročia trápenia, keď Ukrajina bez toho, aby spĺňala podmienky, by bola prijatá za člena. Napr. do eurozóny bolo prijaté Taliansko za člena bez toho, že spĺňali podmienky a im škodí euro, možnože viac ako, ako ostatným.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Ak môžem na to zareagovať. Súhlasím, ale sa netvárame, ako keby tie podmienky nemali splňať. Oni samozrejme, robia obrovské množstvo reforiem na Ukrajine, toľko reforiem, ktoré tam spravili za ostatné roky, to by sa nám ani nesnívalo o tom, čiže nehovorme to tak, že jednoducho oni tie reformy nerobia a zároveň ale poviem aj to B. Viete, keby sme boli v tom roku 2008, keď sa o tom reálne rokovalo v rámci Severoatlantickej aliancie, zobrali Gruzínsko a Ukrajinu do NATO, dnes tu nemáme vojnu, lebo jednoducho tí Rusi by si netrúfli zaútočiť ani na Gruzínsko, ani na Ukrajinu, tzn. uvažujme aj strategicky, uvažujme aj tak, čo pomôže Európskej únii, tzn. čo pomôže nám. A určite rozširovanie Európskej únie aj smerom na západný Balkán, ale aj smerom na Ukrajinu pomôže Európskej únii z hľadiska bezpečnosti a stability.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi, tak skúste to vysvetliť, lebo máte to tam spomínané iba ako také konštatovanie, že sankcie nedosiahli teda ten výsledok, ktorý si možno predstavovali predstavitelia Európskej únie, navyše ešte píšete, že odstrihnutie od energetických zdrojov z Ruska týkajúce sa klímy si tiež vyžaduje dlhší časový rámec.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Tak jednak, čo sa týka možného vstupu Ukrajiny, tak ja som mal na mysli tú pripravenosť Európskej únie najmä v oblasti poľnohospodárstva. Vieme, že 1/3 celého rozpočtu je pre poľnohospodárstvo, pre členských štátov, tak vstupom do Ukrajiny táto politika musí byť reformovaná, musí byť zmenená, lebo takto by všetky dotácie išli do Ukrajiny mimo Európskej únie. Ale čo sa týka tejto časti nášho programu, ďakujem, že ste to citovali a preštudovali. Tak na začiatku vojny prvotný nástroj, ktorým Európska únia chcela zastaviť Rusov, boli práve tie sankcie a následne na to sme reagovali s naším programom, že ukázalo sa, že tie sankcie také účinné nie sú.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ale čo to znamená z hľadiska toho, čo chcete presadzovať?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Však presadzujeme to, aby ďalšie podobné sankcie neboli, lebo vidíme, že to nemá patričný účinok na Rusko, ale zároveň znamená to zníženie životnej úrovni v ostatných členských štátoch Európskej únie aj na Slovensku, takže aby tie, aby nástrojom zastavenia ruskej invázie neboli sankcie alebo neboli príliš nadhodnotené možnosti sankcií, ale práveže iné nástroje možno alebo práve rokovania ohľadom mieru rokovania s Ruskom. Toto sme chceli vyzdvihnúť v našom programe.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Naď.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Čo sa týka poľnohospodárstva. Pán Berényi, robíte presne to isté, čo keď my sme vstupovali do Európskej únie, robili krajiny ako Francúzsko a ďalší, ukazovali na nás prstom. Keď prídu poľnohospodári zo Slovenska, budeme na nich doplácať, len aby sa nevstupovalo, aby sa to nerobilo. Teraz robíte presne to isté smerom k Ukrajine. Aj Slovensko, keď vstúpilo a ostatné krajiny, vrátane Maďarska, do Európskej únie, tak to Európska únia prežila a posilnilo ju to a keby vstúpili poľnohospodári z Ukrajiny, tak by to prežila a posilnilo by ju to. Čo sa týka sankcií. Pán Berényi, to je také, taká propaganda, ktorá je smerovaná najmä z Ruskej federácie. Dopad sankcií na Ruskú federáciu je zásadný, to, že oni hovoria, že tie dopady nie sú, tak tí jednoducho len chcú vyvážiť to, že tie sankcie dopadli zásadne. To, že či to znížilo úroveň obyvateľstva v krajinách Európskej únie, ak to znížilo úroveň, tak minimalisticky a čo je to v porovnaní s tým, pán Berényi, čo zažívajú tí Ukrajinci dennodenne, keď tam vyvražďujú Rusi absolútne nezmyselne ako agresori ľudí, ktorí sú absolútne nevinní? My si môžeme trochu utiahnuť ten opasok, ale prečo by sme sa mali pozerieť na to, ako Rusi vyvražďujú ľudí na Ukrajine?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Určite sa na to pamätáte, že keď sme my vstúpili do Európskej únie, tak viaceré štáty zaviedli tzv. prechodné obdobia v oblasti zamestnanosti, napríklad.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„To je fér.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„A práve hovoríme o tom, že keby náhodou nezaviedli Nemci, Rakúšania, tak možnože by mali väčšie problémy potom s prílevom našich ľudí. Veľká Británia nezaviedla a došlo tam množstvo občanov z Poľska a zároveň jedným z dôvodov brexitu bolo práve to, že Poliáci mali tam masívne možnosti, ako sa zamestnať.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„A dneska tí Briti volajú naspäť tých Poliakov.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Briti vystúpili. Takže preto hovorím, že to opatrenie na mieste aj ohľadom poľnohospodárstva alebo ďalších vecí, ale prosím vás, to keď mám iný názor, ako vy, nehovorte, že ja som nejaký propagandista, nie je to propaganda. Ja rozmýšľam trochu inak, lebo mám na to iný názor, to neznamená, že som nejaký ruský propagandista.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Nie, váš názor vám neberiem.“

Michal Kovačič, moderátor

„Neskáčme si do reči. Podme to posunúť. Pán Sulík. Právo veta, to je téma, ktorú jasne definujete, zachovanie práva veta je kľúčové pre jednotlivé národné záujmy. To píšete v programe. Napr. ale Demokrati píšú - Naším cieľom je, aby EÚ vystupovala jednotne a konala ako skutočne globálny aktér. Dá sa to, pokiaľ sa o všetkom bude jednotne rozhodovať konsenzom, vlastne vystupovať ako globálny aktér?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Tak najprv treba povedať, že v roku 2007 sme prijali Lisabonskú zmluvu a tam sme sa už zriekli práva veta v mnohých oblastiach asi v 40 a ešte predtým sme sa zriekli práva veta v ďalších oblastiach. To, čo nám dnes ostáva, právo veta je najmä v oblasti zahraničnej politiky, v oblasti obrany, v oblasti daní, ako príklady uvádzam a áno, my hovoríme právo veta zostane doma. Ono to nie je v prvom rade o tom, že jeden bude blokovať všetkých ostatných, v prvom rade je to o tom, že všetci sa musia dohodnúť, že musia nájsť ten konsenzus. A pozrite si na vývoj z posledných piatich, desiatich rokov. Nakoniec vždy ten konsenzus tá Európska únia našla. Ja to považujem za veľmi dôležité. Čo sa týka daní, od 2004 máme rovnú daň, to je veľká konkurenčná výhoda Slovenska, keby sme tam prišli o právo veta, Európska únia povie dobre, minimálna sadzba dane z príjmu bude 30 %, my by sme prišli o veľkú konkurenčnú výhodu, a preto vravíme, právo veta zostane doma. Nijak tým nechceme spochybňovať jednotu Európskej únie, však nech je jednotná.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Naď, tak buďte konkrétny, lebo píšete to tak vo všeobecnosti, chcete, aby vystupovala jednotne a skutočne ako globálny aktér. Čiže ste za zrušenie práva veta v oblasti zahraničnej politiky?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Nie, tuto sa zhodneme s pánom Sulíkom. Ja hovorím o tom, že presne, že bol to práve Smer a SNS, tieto dve strany hlasovali za to, aby sme sa zbavili práva veta a dnes sú najväčší bojovníci za právo veta, práve oni.“

Michal Kovačič, moderátor

„Oni tu nie sú, ale teraz je otázka, že vy hovoríte, že chcete, aby vystupovala jednotne a konala ako skutočný globálny aktér. Ak sa budeme na všetkom dohadovať všetky štáty, dá sa to?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Dá sa to, ale jednoducho sú tam momenty, ktoré ja som zažíval ako diplomat, keď som bol či v NATO alebo v Európskej únii, kde jednoducho boli problémy s niektorými krajinami, ktoré samé a jediné blokovali akčnosť Európskej únie a na to sa treba pozrieť. Vo všeobecnosti súhlasíme s tým, aby zostalo právo veta, ale mohli by sme sa minimálne baviť o tom, či tam nebude fungovať niečo ako princíp, konsenzus -1, ktorý je v NATO, tzn. keď nejaká jedna krajina blokuje veci, ktoré sa týkajú čiastočne alebo aj komplexne tej krajiny samotnej, tak nemôže predsa tým blokovať ostatné krajiny. Takže z tohto hľadiska som ochotný o tom uvažovať a baviť sa, lebo áno, Európska únia musí byť akčnejšia vo svojich konaniach a stáva sa nám, že jedna krajina zablokuje celú 27 len kvôli tomu, že má nejaké svoje osobné záujmy, ktoré naozaj nemusia byť v súlade záujmami ani Slovenskej republiky, čo je našim teda primárnym záujmom, ani Európskej únie ako takej.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Tak nad rámec ešte tých oblastí, o ktorých hovoril pán Sulík, máme tu ešte práve veta v oblasti sociálnych vecí, ešte v oblasti školstva, vzdelávania, to sú veľmi dôležité oblasti. Veľmi ľutujeme, že Veľká Británia vystúpila, už hovorím to druhýkrát, lebo predtým, keď ešte tam bola Veľká Británia, tak bola to Únia partnerských štátov. Momentálne je tu mocenské centrum bruselskej a vo viacerých oblastiach, tlačí na svoje predstavy bez toho, aby sme súhlasili, resp. aby občania s tým súhlasili alebo niektoré členské štáty. A takto je to zle, a preto si myslíme, že momentálne ako to funguje na základe Lisabonskej zmluvy, úplne stačí, nechceme ďalšie kompetencie pre Brusel. Sú niektoré oblasti, oblasti životného prostredia alebo umelej inteligencie, keď samozrejme, že Brusel musí mať patričné nástroje na to, aby sme bojovali proti týmto javom spoločne alebo teda, aby sme nejakým spôsobom regulovali umelú inteligenciu, ale to stačí. V oblastiach, o ktorých sme doteraz hovorili, finančná politika, daňová politika, sociálna politika a vzdelávanie, vôbec nepotrebujeme, aby Brusel prevzal ďalšie kompetencie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ďakujem. Pani Gabrižová, tak poďme na vás a zhodnoťme čisto technicky, či tam vidíte nejaký argumentačný faul z toho, čo hovorili páni, či tam je niečo, čo nie je realistické.“

Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv, expertka na európsku politiku

„Nevidím tam žiadny nejaký zásadný argumentačný faul, teda môžeme si tu prejsť po oblastiach. Možno je dôležité povedať, keďže sme v kontexte volieb do Európskeho parlamentu, tak vo všetkých týchto troch oblastiach Európsky parlament má relatívne obmedzené slovo. Pokiaľ sa bavíme o politike rozširovania, áno, Európsky parlament je zapojený do monitorovania progresu jednotlivých krajín tak, ako sa posúvajú v prístupovom procese a v konečnom dôsledku musí hlasovať s prístupovou zmluvou. Ale v tom procese, kde to stojí na politických rozhodnutiach a politickom hodnotení, tam je tá úloha skôr konzultačná, dalo by sa povedať a monitorovacia. Pokiaľ ide o sankcie, tam Európsky parlament má veľmi obmedzenú, obmedzenú úlohu, tam je to naozaj na rozhodnutí členských krajín, ako sa k sankciám postavia. No a pokiaľ ide o právo veta, tam je to, je to veľmi technické, ale veľmi zaujímavé. Základná vec, ktorá platí je, že žiadne rozhodovanie kvalifikovanou väčšinou sa nebude rozširovať, žiadne veto sa nebude rušiť, pokiaľ sa na tom členské štáty nezhodnú jednohlasne, čo v súčasnej situácii nevyzerá vôbec realisticky.“

Michal Kovačič, moderátor

„Právo veta sa nebude meniť, kým to niekto bude vetovať?“

Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv, expertka na európsku politiku

„Presne tak, ale aj potom...“

Michal Kovačič, moderátor

„Keby sme to zhrnuli, tak zdá sa teda, že páni nepovedali žiadnu nepravdu?“

Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv, expertka na európsku politiku

„Nie. Nezachytila som, že by áno.“

Michal Kovačič, moderátor

„To je skvelý výsledok. Poďme teda na aktuálne spory vlády s Európskou komisiou. Páni, ale ešte mi napadlo, že vyjasníme si jeden spor, ktorý, na ktorý sa pýtali diváci, lebo ten sa aktuálne opäť nejakým spôsobom vytiahol. Protiraketový systém S-300. Vy ste, pán Sulík, aktuálne vyhlásili, že keby pán Naď vás neklamal, tak jeho vývoz nepodpíšete. Pán Naď, vy, ak som dobre pochopil, stále tvrdíte, že pán Sulík žiadal vrtuľník pre Geissenovcov výmenou za S-300. Tak veľmi krátko si to vyjasníme. Pán Sulík, ako to bolo?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„No, bolo to tak, že pánom Naďom som bol opakovane uistený, že keď S-300 vyvezieme na Ukrajinu, tak protivzdušná obrana Slovenska bude naďalej zabezpečená, má to dohodnuté. Realita je taká, že protivzdušnú obranu dnes nemáme. Čo sa týka tých Geissenovcov, tak ako to je v podstate veľmi úbohé to spájať. Ved' nakoniec ja som tú exportnú licenciu podpísal do pár hodín a žiaden vrtuľník nebol, čiže toto, pán Naď, jednoducho myslím si, že aby som bol teda zhovievavý, tak to veľmi prekrútil.“

Michal Kovačič, moderátor

„Takže nepýtali ste si Black Hawk pre Geissenovcov.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Bavili sme sa o tom, ale nikdy to nebola podmienka pre tú exportnú licenciu.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Nad’.“

Jaroslav Nad’, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„No, úprimne, že čakal som, že odkiaľ príde nejaký útok. Prišiel štandardne od Štandardu, od pána Daga Daniša, jednoducho okej, pán Sulík tam povedal....“

Michal Kovačič, moderátor

„Povedal na základe výroku pána Sulíka.“

Jaroslav Nad’, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Pán Sulík tam povedal vec, ktorá nie je pravdivá, hovoríme o tom, že jedna S-300, ktorá bola na našom území, tak bola vypnutá a nefunkčná, nechránila žiadne územie Slovenskej republiky, treba to zopakovať. Bola v garáži pri Nitre. Nechránila žiadne jadrové ani iné objekty, ako to hovorí Robert Fico, práve naopak, za jednej z jeho vlád v minulosti bola vypnutá, mimochodom, o tom hovoril úplne otvorene v Bielej knihe obrany aj jeho minister obrany Glváč, aj ďalší minister za jeho obrany Gajdoš.“

Michal Kovačič, moderátor

„Sľúbili ste, že budeme mať vyriešenú obranu?“

Jaroslav Nad’, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Nie. Teraz to povedal pán Sulík inak, ako to povedal v tom Štandarde. Lebo teraz povedal, že budeme mať zabezpečenú protivzdušnú obranu a my sme ju mali, prišli sem 4 systémy protivzdušnej obrany, 3 na Sliač a jeden do Malaciek oproti nule, o ktorú sme mali predtým, keď tá S-300 bola vypnutá. Čiže áno, ja som povedal svojim kolegom, že tu spojenci nám pomôžu chrániť obranu, čo sa udialo. To, že následne traja spojenci sa rozhodli teda, že tie systémy stiahnu a dajú ich na Ukrajinu, kde do dnešného dňa zachraňujú ruské životy popri tej našej S-300, tak to bolo rozhodnutie, ktoré urobili z dvoch dôvodov, jednak, lebo nám nehrozilo priame ohrozenie, tzn. vyhodnotila sa situácia po nejakej dobe a povedali dobre, Slováci, vám ohrozenie nehrozí. Zároveň sme na našej východnej hranici, máme nasadené drony, satelity atď. aliančné, ktoré chránia naše územie, čo ľudia ako keby nevedia, lebo sa o to málo hovorí a oni to vyhodnotili tak, že ich dajú na Ukrajinu. Zároveň jeden systém zostal...“

Michal Kovačič, moderátor

„Ja len dodám, lebo sme ho už viackrát počuli, vy tvrdíte, že pre vzťahy súčasnej vlády so spojencami, povedali ste to viackrát, aby sme to nezdržovali, lebo máme tu aj pána Berényiho, ktorý sa tiež bude vyjadrovať k témam...“

Jaroslav Nad’, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Len doplním. Čiže nikdy som nehovoril o tom, že tu ostanú natrvalo, ale hovorím vám, že keby táto vláda, ktorá vládla v tom čase, keď sme tie 4 systémy dostali na Slovensko, vládla aj teraz, tak napr. Taliani by neodišli z Malaciek a napr. sme tu mali ďalšie systémy, ktoré sme zabezpečili my, tzn. toto je reflexia vzťahov, ktoré dnes Ficova vláda má na západe, že jednoducho stiahli aj posledné jednotky, to je všetko. Ale nikdy som nehovoril, že tu budú nejaké systémy.“

Michal Kovačič, moderátor

„Podmienku s Geissenovcami ste si vymysleli?“

Jaroslav Nad’, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Nevymyslel, to je pravda. V konečnom dôsledku som zverejnil list, ktorý prišiel od Slovakia travel od Václava Miku, ktorý na základe našej komunikácie s pánom Sulíkom jednoducho požiadal o ten vrtuľník pre Geissenovcov a zároveň som potom volal jemu aj Andrejovi Doležalovi, pod ktorého to patrilo a povedal som mu, sorry, ale ten vrtuľník nedáme, lebo to je nezmysel, aby sme vymieňali S-300 za vrtuľník pre Geissenovcov, to je všetko. Už sa k tomu nejako zásadným spôsobom ani nechcem vracieť. Je to história, ale treba sa z nej poučiť.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík, chcete ešte niečo dodať?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Ja som nikdy nepoprel, pán Nad’, že som, že sme sa bavili o tom vrtuľníku pre Geissenovcov, ale hovorím, že som to nikdy nepodmieňoval a vy ste opakovane verejne povedali, že som vás vydieral tým vrtuľníkom a toto klamstvo je. A ešte k tej S-300. Áno, vy ste vraveli, že budeme mať zapožičaný na rok,

neviem čo, potom druhé niečo, potiaľto sedí. Ale zároveň ste vraveli, že tie zápožičky budú trvať tak dlho, kým nebude mať Slovensko dlhodobé riešenie a k tomuto nedošlo. Momentálne sme teda bez protivzdušnej ochrany. To, či tá S-300 bola, nebola v garáži, toto ja neviem. Ministrom obrany ste boli vy, nie ja, ja nie som v tej oblasti expert, ale ja ako minister zodpovedný za vývozné licencie, ja som sa pýtal vás na dve veci, prvá bola, či bude mať Slovensko zabezpečenú protivzdušnú, zabezpečenú protivzdušnú ochranu, povedali ste áno a druhá moja otázka bola, či to nie je v rozpore s tou zmluvou, na základe ktorej tá S-300 v osemdesiatych rokoch sem prišla. Toto boli moje 2 otázky.“

Michal Kovačič, moderátor

„Počuli sme argumentáciu z oboch strán. Pán Berényi, predpokladám, že k S-300 nechcete dodať vy nič.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„K tomu nie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Dobre. A podme na aktuálne spory vlády s Európskou komisiou a zmeny v trestnom práve a toto k tomu vyhlásila líderka eurokandidátky Smeru Monika Beňová.“

Monika Beňová, europoslankyňa /Smer-SD/

„Vláda Slovenskej republiky robí všetko pre to, aby vysvetlila opatrenia Európskej komisii a je na Európskej komisii, či to bude vnímať racionálne alebo spolitizovane, ako predvádzala doteraz.“

Michal Kovačič, moderátor

„No a pán Berényi, keď sa pozriem do vášho programu, tak vy píšete, že inštitúcie Európskej únie, najmä Európsky parlament, uplatňovali dvojité štandardy vo vzťahu k jednotlivým členským štátom, viedli takmer politický hon na čarodejnice proti krajinám v migračných, kultúrnych, etických otázkach a odvážili odlišovať od, ktoré sa odvážili odlišovať od progresívnych liberálnych postojov, ktoré dnes prevládajú v západnej Európe. To je vyslovene narážka na Maďarsko a Viktora Orbána, predpokladám, tak sa chcem len opýtať...“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Nie len, aj pre predošlé Poľsko...“

Michal Kovačič, moderátor

„Chcem sa opýtať, či teraz voči slovenskej vláde podľa vás sa v tomto smere uplatňujú nejaké dvojité štandardy v tejto téme.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Tak dvojité štandard existuje zo strany Európskej komisie. A teraz ešte mimo Slovenska. Ďalší príklad je Španielsko, kde vládne socialista, je premiérom, prehral voľby, voľby vyhrala Európska ľudová strana a teda strana z európskej ľudových teda zoskupení EPP, áno a socialisti sú naďalej pri vláde s pomocou katalánskych separatistov, ktorí boli odsúdení a zároveň parlament tam prijal zákon, na základe ktorého dostali amnestiu títo katalánski separatisti, a to je priamy zásah, priamy zásah do jurisdikcie, do spravodlivosti v rámci Španielska. Napriek tomu Európska komisia vôbec sa neozvala, ani Európsky parlament sa neozval. Keby sa to stalo dakde tu v Poľsku, v Čechách, na Slovensku alebo v Maďarsku, určite by Európsky parlament, lebo Európska komisia už prijali neviem koľko, množstvo demaršov alebo rozhodnutí, uznesenia atď., atď.“

Michal Kovačič, moderátor

„Takže vyriešili sme Pedra Sáncheza a tento príklad a podme teraz vlastne na slovenskú vládu, ako vnímate, či jej v podstate držíte palce v tej debate s Európskou komisiou alebo to vnímate ako zasahovanie do nejakých právomocí, do ktorých zasahovať nemá?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Idem to na to inak. Aj my ako menšina sme viackrát sa sťažovali, v úvodzovkách, v medzinárodných inštitúciách, keď sme pocítovali nejaký tlak alebo teda zníženie práv menšín na Slovensku, aj my sme boli v rámci európskeho, teda na území Európskeho parlamentu, ale nikdy sme nežiadali to, aby zastavili finančnú pomoc, aby zastavili predstupové fondy alebo v prípade potom už kohézny fond pre Slovensko. Takže treba s týmito sťažnosťami taktiež narábať opatrne. V niektorých prípadoch Európska komisia samozrejme má za pravdu, ale to neznamená, že má stopnúť financie, má stopnúť finančnú pomoc. Myslím si, že v tejto veci skutočne koná trošku tak alibisticky a je tu dvojité meter.“

Michal Kovačič, moderátor

„A aby sme pochopili to stanovisko Aliancie, tak v čom dávate za pravdu Európskej komisii, v čom nie?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Európska únia nemá mandát na to a nemá kompetencie na to, aby konali ohľadom špeciálneho, špeciálnej prokuratúry, napríklad. Samozrejme, môžu vysloviť názor, ale v tejto veci nemajú mandát. Nie je to súčasťou ...komunitér, neboli to súčasťou ani nášho vstupu do Slovenska, že akým spôsobom je zorganizovaná oblasť spravodlivosti. Napriek tomu v ostatných európskych štátoch, sú štáty, kde fungujú špeciálne sudy alebo špeciálna prokuratúra, sú štáty, kde to nefunguje. V tejto veci, nemyslím si, že Európska komisia má konať. Na druhej strane to ešte neznamená, že nemôžu vysloviť názor, samozrejme, ale nemali by konať.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„No nie je to len názor, pán Berényi, keďže Európska únia posielala na Slovensko eurofondy, bavíme sa o miliardách eur. Tak je úplne oprávnené, že Európska únia háji svoje finančné záujmy, tzn. po slovensky povedané, že dohliada na to, či sa tie eurofondy nerozkrádajú. A Slovenská republika deklarovala voči Európskej únii niekedy v minulosti, že dobre, orgán, ktorý bude dohliadať na to rozkrádanie eurofondov, je špeciálna prokuratúra. Teraz ona bola bez náhrady zrušená, bola zrušená v rozpore s volebným programom kohokoľvek, lebo nielen Smer, ale ani Hlas, ani SNS, nemali v programe zrušenie špeciálnej prokuratúry a tá bola zrušená. Momentálne, ja si dovoľm tvrdiť, bez náhrady, však sme to na tých námestiach opakovane vraveli a do toho, keď príde Európska únia a povie, no ale moment, kde sú moje, kde je ochrana mojich finančných záujmov, tak si myslím, je úplne namieste, keď sa pýtajú a teraz je na vláde, aby, aby hodnoverne vysvetlila, že v poriadku, špeciálna prokuratúra nebude, ale vaše finančné záujmy, milá EÚ, budú chránené takto a takto. A to sa, a toto sa nestalo dostatočne. To je jedna vec. A druhá vec, nad rámec týchto finančných záujmov. Ja som tiež zásadne proti tomu, aby nám Európska únia škrtala peniaze len preto, lebo sa im nepáči politika vlády. Nepovažujem za správne chodiť nariekať, vyplakávať do Bruselu, že prosím vás, zrušte peniaze, lebo nám sa nepáči táto vláda. To ide príďaleko, ale tie finančné záujmy, to chránenie je úplne oprávnené.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík, robí to niekto?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Prosím?“

Michal Kovačič, moderátor

„Koalícia tvrdí, že áno.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Pre mňa je dôležité, že my to nerobíme, ja som si dal veľký pozor, aby sme nič takéto my nerobili, nepodporili a či to niekto robí alebo nerobí, to možnože tunak pani Gabrišová zhodnotí.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Naď.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Mne sa v zásade nepáči a aj ako strana Demokrati o tom hovoríme stále, keď niektoré politické strany hovoria o tom, že to ten Brusel. Ale veď kto je ten Brusel? Pán Berényi, kto je ten Brusel? Veď to sme predsa my, veď Európska únia, ako povedal pán Sulík, to sme predsa my všetci tam máme svojho zástupu, máme svojho zástupcu v Európskej komisii, máme svojich europoslancov, máme svojho premiéra v rade a ministrov v rade. Prečo hovoríme, že to ten Brusel robí? To sú členské štáty, ktoré tam majú zastúpenie. Áno, Nemci platia ťažké miliardy vlastne zo svojich peňazí, aby krajinám, ako je Slovenská republika, ktorá je čistým príjemcom, aby jednoducho nám pomohli, aby sme rástli a vďaka tomu rastieme. Dostávame oveľa viac peňazí od krajín, ako je Nemecko a ďalších, ako my platíme do spoločného rozpočtu. A čudujeme sa, že tí Nemci chcú vedieť, či niekto tie peniaze rozkráda alebo nerozkráda? V konečnom dôsledku faktom je, že tu máme x prípadov, najmä z obdobia vlád Roberta Fica, kde sa jednoducho tie eurofondy rozkrádali. Teraz čoskoro sa dozvieme celé Slovensko o tom, ako nám idú krátiť peniaze kvôli kauze, ktorá vznikla na ministerstve pôdohospodárstva v rokoch 2016-20. Jednoducho o tomto to je a ja sa nečudujem tým Nemcom a ďalším, že jednoducho chcú tu mať kontrolné mechanizmy, či už je to ÚŠP, ako povedal pán Sulík, alebo to je napr. Národná kriminálna

agentúra, ktorú táto vláda rozbije a tiež to bol druhý orgán, ktorý sme tam určili, že bude dohliadať nad tým, aby sa nerozkrádali jednoducho peniaze na Slovensku.“

Michal Kovačič, moderátor

„No a budíme konkrétni, pán Nad'. Vy nemáte europoslanca. V prípade, že by sa vám to podarilo dostať, máte šéfa polície medzi sebou, bývalého, pána Hamrana. V prípade, že by sa v Európskom parlamente debatovalo o tom, že majú byť Slovensku stopnuté eurofondy, tak vy sa budete vyslovovať za?“

Jaroslav Nad', kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„No my budeme sa pýtať, na základe čoho by to malo byť. Viete, ak očakávame pravidlá hry, že budú dodržiavané v iných krajinách, tak si ich musíme dodržiavať aj u nás. Pokiaľ očakávame, že keď niekto robí opatrenia, ktoré smerujú k podpore korupcii v niektorých krajinách, teraz nehovorím o Slovensku, a za to sú im pozastavené eurofondy, tak potom sa pozrime aj do zrkadla a očakávajme rovnaké konania aj u nás. Ale my sa musíme v prvom rade tváriť a teda nie netváriť, ale robiť všetko pre to, ako krajina, ako my, naši predstavitelia, aby sa také veci nerobili. A zrušenie ÚŠP a zrušenie NAKA sú jednoducho presne kroky, ktoré smerujú k potláčaniu boja s korupciou, ktoré, to sú orgány, ktoré sme si my nahlásili smerom do európskych inštitúcií, že budú dohliadať na to, aby sa to, aby sa to nerobilo a zároveň ešte poviem, máme europoslanca, je tam Jozef Mihál, ktorý je u nás a hovorím vám veľmi úprimne, že jednoducho my sme nijakým spôsobom nerobili kroky, ktoré by smerovali k tomu, aby nám tie eurofondy zastavili. Práve naopak. Aj Jozef Mihál aj Edo Heger mali rokovania aj v Komisii, aj v parlamente, ktoré smerovali k opačnému postoj, ale neurobme takú vec, ako urobilo Kresťanskodemokratické hnutie, že tu tvrdili, že jednoducho sa nám rozkladá spravodlivosť v našej krajine, boli na námestí a potom písali list do európskych inštitúcií, že vlastne všetko je v poriadku a nič zlé sa tu nedeje. Jednoducho, toto mi príde ako...“

Michal Kovačič, moderátor

„Dobre, tu vás stopnem, nech si ide reagovať aj pán Berényi. Ste proti listom a pýtali by ste sa aj na prípadné stopnutie a z akých dôvodov?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Iba krátku poznámku, lebo aj na to možno pán Berényi bude reagovať. Ja si vôbec nemyslím, že Európska únia, že to sme my, lebo keď si to rozmeníte na drobné, v Európskom parlamente máme, budeme mať 15 zo 720, to je naozaj, že mizivé percento. V Komisii máte 30 000 úradníkov, neviem, 20 alebo 30 generálnych riaditeľstiev, nemáme ani jedného šéfa toho generálneho riaditeľstva, máme, iba jedného komisára tam máme, takže Európska únia sme my, to sa dá povedať, akurát vo vzťahu k Rade. Čiže naozaj to je nejaká entita, tá Európska únia, kde padajú rozhodnutia, ktoré nie sú, že vždy v priamej väzbe k tým členským štátom.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Áno, súhlasím s tým a zároveň my už to teraz tak vnímame, že Európska komisia viackrát vystupovala tak, že je akýsi nadradený orgán členským štátom alebo národným vládam, a to sa nám nepáči, priznám sa. Napriek tomu, že má tam zastúpenie aj Slovensko, samozrejme, ale má tam jedného človeka, a to sa týka aj Európskeho parlamentu, v poslednom čase aj Európsky parlament prijíma také uznesenia, ktoré tam vôbec nepatria, resp. nemajú v tejto veci kompetencie alebo nie sú napísané na základe faktov. Ale to sú také politické podnety najmä z toho progresívneho liberálneho sveta a tým pádom útočia na jednotlivé členské štáty, resp. na vnútornú politiku jednotlivých členských štátov. Európsky parlament, ako povedala pani Gabrišová, síce nemá veľké kompetencie, to je pravda, ale ovplyvňuje verejnú mienku výrazným spôsobom a ovplyvňuje verejnú mienku tak, aby to mal vplyv aj samozrejme na národné vlády, ktorý potom v rade musí mať rôzne stanoviská k otvoreným témam. Takže Európsky parlament v mojom poňatí je akási taká dolná komora, ktorá funguje v európskom, v rámci európskych štruktúr a európskych inštitúcií a ten, tá najvplyvnejšia kompetencia, ktorú majú, to je práve vytvorenie verejnej mienky a vytvorenie politiky Európskej rady, resp. Komisie. A v tomto smere v poslednom čase, ako hovorím, viackrát vystúpil, vystupovali nie na základe faktov, ale na základe politických podnetov.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Nad', vidím, že opakovane dvíhate pero, ale mali ste najviac slova v tomto kole. Takže už to necháme zhodnotiť pani Gabrižovú. Čiže, ako vidíte to, čo páni povedali?“

Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv, expertka na európsku politiku

„Myslím, že sa, pardon, nedá úplne súhlasiť s tým, že Európska únia koná na základe nejakej politickej požiadavky, keď hovoríme o tom dialógu, ktorý prebieha voči Slovensku o zastavení eurofondov. To sú veci, ktoré vychádzajú z tvrdej európskej legislatívy o ochrane finančných záujmov Európskej únie, to je jedna vec. Je to viac mechanizmov, ktoré bežia paralelne. Druhá vec je, čomu sme sa my sami zaviazali, pokiaľ ide o čerpanie plánu obnovy. To sú dve veci a tam je ten vzťah k Úradu špeciálnej prokuratúry v podstate veľmi jasný, lebo to sme povedali, že bude garant toho, ako my budeme narábať s európskymi prostriedkami, takže vlastne Európska komisia len chce vedieť, prečo vlastne sami rozoberáme niečo, čo sme slúbili. To je prvá vec. Druhá vec, dôležitá z hľadiska k Európskemu parlamentu. Európsky parlament nebude hlasovať o tom, či sa Slovensku majú alebo nemajú odobrať európske fondy. Čo môže Európsky parlament urobiť z hľadiska tej debaty o právnom štáte, je spustiť čl. 7. Lisabonskej zmluvy, kedy vidí nejaké riziko, že dochádza k nejakému členskému štátu, k systematickému zlyhávaniu v oblasti právneho štátu, to je niečo, čo Európsky parlament v uplynulom období urobil vo vzťahu k Maďarsku. Tam sa viedla debata o tom uznesení, že či všetky veci, ktoré tam boli, boli technického charakteru alebo niektoré z nich boli politického charakteru, o tom sa dá debatovať, ale vo vzťahu k Poľsku ten, ten proces spustila Európska komisia. Už v tých ďalších štádiách je to v rukách členských štátov.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ďakujem.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Ale v rámci Španielska to im nevadilo, že ich parlament zrušil rozhodnutie súdu, toto im to nevadilo.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ale k Pedrovi Sánchezovi sa už nevracajme. Poďme na ďalšie témy, poďme na. Rozumiem, myslím si, že ste ho vysvetlili, viete.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Najprv chcete počuť príklad pre dvojité meter, tuná ho dostanete.“

Michal Kovačič, moderátor

„Vôbec nie. Ale už sme ho celý počuli a podľa mňa všetci diváci pochopili, preto sa snažím dostať k ďalším témam a k témam, ktoré vás, pán Berényi, zaujímajú, menšinové témy. Pretože píšete v programe, že chcete vypracovať normy Európskej únie pre národnostné menšiny a dokonca chcete napr. dosiahnuť zrušenie právnych noriem vyplývajúcich z Benešových dekrétov. Na druhej strane odmietate myšlienku, aby orgány EÚ zasahovali pri kultúrno-etických otázkach, lebo to majú si spravovať členské štáty. Či tam nie je rozpor? To, čo potrebujete, za to ste a to, čo nie, tak to nie.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Pán Kovačič, asi citujete tretíkrát z nášho programu. Ja som veľmi rád, neviem, ostatné strany, či nemajú program alebo ste ich nepreštudovali.“

Michal Kovačič, moderátor

„Preštudoval. Viacero vecí, ale tie vaše sú veľmi konkrétne.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Dobre, ale som rád, že teda môj program vás zaujal.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ale mňa zaujali naozaj všetky.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Ďakujem. Čo sa týka tých menšinových záležitostí, viete, bola tu jedna iniciatíva na základe občianskej iniciatívy, tu je nástroj v rámci Európskej únie, Lisabonská zmluva to zaviedla, že keď sa pozbiera 1 000 000 podpisov zo siedmich členských štátov, sú tam určené kvóty pre jednotlivé členské štáty, tak Európska komisia sa bude zaoberať s legislatívnym návrhom ohľadom toho, čo tí občania žiadajú. My sme chceli, aby Európska komisia začala vypracovať právnych predpisov ohľadom ochrany národnostných menšín v rámci Únie, ale bohužiaľ to zmietli zo stola a nevieme, z akých dôvodov, lebo

tam boli skôr také záležitosti, ktoré už vo viacerých štátoch fungujú, sú to pozitívne príklady, sú to odporúčania Rady Európy atď., atď.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ale chceli by ste týmto spôsobom presadiť napr. aj tú ďalšiu myšlienku, o ktorej píšete, zrušenie právnych noriem vyplývajúcich z Benešových dekrétov?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„V rámci Benešových dekrétov sa zaoberáme jedine a výlučne teda s kolektívnou vinou a na základe toho, že aj dneska sme svedkami, že v niektorých prípadoch na základe kolektívnej viny z Benešových dekrétov ľudia stratia svoje majetky, keď dôjde k výstavbe diaľnic, tak pozemky sú odobraté na základe týchto Benešových dekrétov, ktorí neboli dokončené konfiškácie, tie procesy, kde konfiškácia nebola dokončená vtedy po druhej svetovej vojne, tak dokončia teraz jednotlivé slovenské úrady. A to nemyslíme si, že je to v poriadku a na základe, tieto rozhodnutia chceme zrušiť a už sa nevraciamе inak do minulosti. Týkajú sa to aktuálnych tém, čo sa týka majetkových, právnych vzťahov s pozemkami, kde v ostatnom čase budovali diaľnice napr.“

Michal Kovačič, moderátor

„Riešili ste aj s koalíciou. V každom prípade, páni, máte čo dodať k menšinovým veciam, je to pre vás téma?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Ja by som sa rád tomu vyjadril. Jednak, pán Berényi, fakt je, že vy sa tak sťažujete, že tá Európska únia ako keby nechcela naplňať tie vaše priority, ktoré máte, ale veď vy ste členom Európskej ľudovej strany. Môžete jednoducho cez tú Európsku komisiu, ktorej šéfkou Ursula von der Leyen je z EPP, tak vybavte si tam nejaké veci, my dokážeme si vybaviť ako členovia EPP, lebo máme dobré vzťahy. Lenže keď to je tak, že u vás je nejaký Gyimesi a ďalší, ktorí neustále kritizujete tú Európsku úniu, používate veľmi lacnú, nepravdivú kritiku, no tak potom nedokážete v tej Európskej únii cez EPP nič vybaviť ani smerom k menšinovým právom a vôbec vyjadrovať sa smerom k Benešovým dekrétom, to je ako keby neustále jatrenie rán donekonečna. Nič dobré to neprinesie pre našu spoločnosť, nič dobré to neprinesie. Ja sa skôr pozerám na tých obyvateľov maďarskej národnosti na Slovensku, ktorí tu žijú, ktorí hľadajú skôr umiernenejšiu politiku atď. U nás máte Štefana Hamrana, u nás ponúkame jednoducho umiernenejšiu politiku aj k národnostným menšinám. Obrátiť sa na nás a my pre vás cez Európsku ľudovú stranu vybavíme oveľa viacej, ako keď niekto bude vec voľbách kritizovať.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Ja si asi ten čas ušetrím.“

Michal Kovačič, moderátor

„Tak poďme na Green Deal. Chcete reagovať.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Tak jedine to, že ja som veľmi jasne povedal, že máme na mysli úpravu tých konfiškácií, ktoré teraz sú realizované na základe rozhodnutia po konci druhej svetovej vojny a to sú iné. My nechceme otvárať tie historické záležitosti, to sú aktuálne veci. Dnes strácajú majetky.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Raz do toho vstúpíte a otvoríte to potom navždy. Jednoducho to nie je cesta, pán Berényi, to nie je cesta.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Predsa len no je to taká Pandorina skrinka, ja chápem, čo hovoríte, a to predpokladám, budú jednotky prípadov alebo desiatky.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„11 prípadov.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„11 prípadov, ale nie, že 1 alebo že 110 000, len to je Pandorina skrinka a ja teda mám pána Csákyho, naňho si v dobrom spomínam, lebo on bol úplne..., bol predseda SMK, tak úplne prvá parlamentná strana, ktorá sa s nami pred 15 rokmi, že vôbec začala baviť, bol to práve pán Csáky a SMK, čiže máte kvôli tomuto moje sympatie. Ale, pán Berényi, vždy, keď sme sa my stretli, tých stretnutí bolo, to na

jednej ruke zrátame, hej? Vždy Benešove dekréty padli buď na začiatku alebo na konci nášho stretnutia. A je to jatrenie, lebo po právnej stránke zrejme máte pravdu, keď to takto hovoríte a bavíme sa o týchto 11 prípadoch, ale naozaj je to jatrenie rán a bolo by dobré sa k tomu jednoducho nevyjadrovať a možnože to riešiť iba súdnou cestou, ale nie politickou.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Politickou cestou už sa to doriešilo voči židovskej menšine, voči nemeckej menšine, čo sa udialo počas druhej svetovej alebo po, jedine sa to nedoriešilo voči maďarskej menšine, povedzme si úplne, ani parlamentná deklarácia nebola.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Ale myslím si, že kvôli 11 prípadom vám žiaden príčetný politik nepôjde s vami do toho.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Ale to je, teraz hovorím o inej, o tom, že či parlament nemôže vyjadriť politické gesto voči maďarskej menšine, čo sa stalo po druhej svetovej vojne. Aj Čechom sa to podarilo voči Nemcom napriek tomu, že tam tie rany boli ešte horšie a ešte hlbšie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Dobre, páni, vidím, že sme natoľko rozvinuli túto debatu, túto debatu, ale rozvinuli ste ju teda zásadným spôsobom vytraja, v každom prípade.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Ale v jednej otázke sme neodpovedali, keď ste hovorili, že čo sa týka LGBTI komunity, chceme niečo iné ako pre národnostné menšiny, tam ste to...“

Michal Kovačič, moderátor

„To už nestihneme. Ideme sa pozrieť na Green Deal, ale až na Facebooku, lebo to teraz nestihneme. Nechajme ešte pani Gabrižovú zhodnotiť túto časť debaty, ktorú počula.“

Zuzana Gabrižová, šéfredaktorka Euractiv, expertka na európsku politiku

„Dve veci. Tie Benešove dekréty, veľmi krátko. Ono sa to, ak spomínate, tematizovalo pri prijímaní Lisabonskej zmluvy a tam aj pri našom vstupe do EÚ. Aj vtedy sa jasne deklarovalo, že toto je téma, ktorá sa nebude nejakým spôsobom otvárať. To, čo ale hovorí pán Berényi, samozrejme, z politického hľadiska je pravda, to politické vyrovnanie a prepáčte, nezaznelo smerom k maďarskej komunite a naozaj so sudetskými Nemcami to zaznelo. Čiže tam je istý, istá politická, politická disproporcía. Faktom ale je, že princíp kolektívnej viny je niečo, čo odsúdiť by nemusel, nemusel byť taký problém. Nevie sa vyjadriť ku konkrétnym prípadom, o ktorých hovorí pán Berényi. To je asi niečo úplne špecifické. Ale ešte by som chcela možno k tým menšinovým právam a k tej občianskej iniciatíve, ktorú pán Berényi spomenul. Nie je to úplne celkom tak, že vlastne Európska komisia pomenovala, prečo nebude istým spôsobom na tú iniciatívu odpovedať. To zdôvodnenie bolo spochybnené pred Európskym súdnym dvorom, ten konštatoval, že Komisia dala dostatočné, dostatočnú odpoveď aj dostatočné dôvody na to, prečo nemôžu konať, v zásade tie kompetencie nemá, ale bolo tam veľa čiastkových otázok, ktoré tak tá iniciatíva žiadala. Čo sa týka financovania menšinových iniciatív, čo sa týka jazykových iniciatív, čo sa týka geoblokingu, vysielania cezhraničného a v tých čiastkových veciach Komisia do značnej miery v podstate vyšla v ústrety niektorým tým požiadavkám.“

Michal Kovačič, moderátor

„Ďakujem. Takže sme v závere a poďme na záverečnú rubriku. Páni, po dve áno, nie, zvládnete ako áno, nie?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Na jednu otázku ja určite nie. Ak použijete. 14 rokov dostávam tú otázku, áno.“

Michal Kovačič, moderátor

„Či máte občianstvo?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Áno.“

Michal Kovačič, moderátor

„Nie, túto nemám. V každom prípade.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Čo sa stalo, pán Kovačič?“

Michal Kovačič, moderátor

„V každom prípade sú tu iné. Takže dohodnime sa, že skúsme naozaj úplne jasne odpovedať. Začnem vami, pán Sulík. Váš exminister Ivan Korčok včera podporil lídra eurokandidátky PS Ľudovíta Ódora. Aj v tomto kontexte ma zaujíma. Myslíte si, že by on sám mal vstúpiť do straníckej politiky?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Tak keby chcel, tak už spravil by to pred rokom, keď s nami viedol tie rozhovory.“

Michal Kovačič, moderátor

„Možno v budúcnosti, či by mal?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Ja mu do hlavy nevidím a keby chcel, tak pred rokom totiž už povedal, že vstupuje a potom si to rozmyslel. Tak neviem, či tak často...“

Michal Kovačič, moderátor

„Dobre, tak toto nebolo áno, nie.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Nie, určite nie.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pred eurovoľbami ste sa snažili, pán Naď, zaujať kontroverznými billboardami, Bez Ruska neprežijeme. Trváte na tom, že to bol dobrý nápad?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Bol to veľmi dobrý nápad. Áno, trvám na tom. A získalo to obrovskú pozornosť a dostali sme na to veľké množstvo pozitívnych reakcií. Mimochodom.“

Michal Kovačič, moderátor

„A asi aj negatívnych.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„No však ale správna kampaň má zaujať. Mimochodom.“

Michal Kovačič, moderátor

„Toto je áno, nie.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Nie je pravda, pán Kovačič, že pán Ivan Korčok podporil pána Ódora. Ide k nám v pondelok na kampaň, na míting, pozývam do Rače o osemnástej, takže niekedy to, čo si človek prečíta v novinách, nie je úplne presne to, čo je realitou.“

Michal Kovačič, moderátor

„Čiže podporil vás?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Podporil 3 strany a stále, stále to platí, podporil stranu PS, podporil stranu SaS, podporil...“

Michal Kovačič, moderátor

„Toto sa nám veľmi rozvetvilo. V každom prípade včera konkrétne si dali fotku, že spoločne ťahajú loď. Ja som to skonštatoval. Tak poďme už menej komentovať.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Že podporil Ódora a to nie je pravda.“

Michal Kovačič, moderátor

„No, to znelo, akože podporil. Dobre. Poďme na to. Váš predseda Krisztián Forró pred mesiacom, pred mesiacom v Na telo PLUS povedal, že s koalíciou smerujete k dohode v Benešových dekrétach tak, aby sa už neuplatňovali do budúcnosti. Je už isté, že tak bude, tá dohoda?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Nie je to isté, ale rokujeme s tým, ohľadom týchto 11 príkladov, o čom sme hovorili.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Sulík, podporujete snahu vlády postaviť novú jadrovú elektrárňu v Jaslovských Bohuniciach?“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Áno, jednoznačne áno. Týka sa to aj Green Dealu. Vidím, že už relácia končí.“

Michal Kovačič, moderátor

„Jasná otázka.“

Richard Sulík, kandidát do Európskeho parlamentu (SaS)

„Nedá sa viac hovoriť.“

Michal Kovačič, moderátor

„Je možné, že sa Demokrati pre dlhodobu nízke preferencie do roka spoja s inou stranou?“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Vysoko nepravdepodobné.“

Michal Kovačič, moderátor

„Pán Berényi, váš predseda podporil v prezidentských voľbách Petra Pellegriniho bez predchádzajúceho schválenia stranou. Vám osobne to prekážalo?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„My sme to doriešili veľmi elegantne, že nakoniec každý člen predsedníctva sa mohol vyjadriť a drvivá väčšina sa vyjadrila, že podporíme pána Pellegriniho.“

Michal Kovačič, moderátor

„Či vám to vtedy prekážalo?“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Nebolo to v súlade s možno, s tou politickou kultúrou, ktoré sme si užívali predtým, ale pochopil som, že išlo o výnimočnú situáciu, kedy sa už musel vyjadriť pán predseda a svoj názor.“

Michal Kovačič, moderátor

„To znie ako, trochu áno. Dáma, páni, veľmi pekne ďakujem za korektnú diskusiu.“

József Berényi, kandidát do Európskeho parlamentu (Maďarská aliancia)

„Ďakujem za pozvanie.“

Jaroslav Naď, kandidát do Európskeho parlamentu (Demokrati)

„Peknú nedeľu.“

Michal Kovačič, moderátor

„No a na záver vám musím povedať ešte jednu dôležitú vec, ktorá sa týka vysielania Na telo. Boj o podobu spravodajstva televízie Markíza prebieha už celé mesiace. Čelíme tlakom nielen od politikov, ale aj od vlastného vedenia. Pokusy o cenzúru v diskusiách začali hneď začiatkom roka a dennodenným tlakom krátko na to čelili aj Televízne noviny. Vďaka tomu, že sa naša redakcia nezľakla, zomkla sa a spoločne sa im postavila, dodnes majú úplne inú podobu, do akej ich naše vedenie tlačí. Späť ale k Na telo. Za 6 rokov vysielania sa stalo najcitovanejšou a najsledovanejšou diskusiou na Slovensku a nič na tom nezmenil ani pár týždňový bojkot dohodnutý koalíčnými politikmi. Naopak, víťazilo v diváckom záujme aj bez nich. Preto by bolo logické, aby naše vedenie reláciu podporilo. Ono sa ale naopak rozhodlo škrtať jeho epizódy. A je len paradoxné, že sa to deje v ten istý týždeň, čo získalo novinársku cenu. To, čo vám teraz hovorím, je len niekoľko faktov pre lepšie pochopenie zákulisia médií. Podstata je ale inde. Slovensko práve teraz prežíva boj o orbanizáciu našich televízií, na verejnosti sa debatuje o budúcnosti RTVS. Tento boj sa ale v skutočnosti odohráva všade. Deje sa ale potichu a plíživu. Aj keď to tak možno dnes nevyzerá, ak to nezastavíme, bude to mať ničujúce následky pre slovenskú demokraciu. Prajem vám ešte, pokiaľ možno, pokojný zvyšok nedele.“